

53546

IASNOSC

IASNIE WIELMOZNEY
IEY MOSCI PANIEY

P. THEODORY

KRYSTYNY HRA-

BIANKI ZTARNOWA SAPIEZYNY

W.X.L. PODKANCLERZYN Y

Orszańskiej, Wólpińskiej, &c. &c.

STAROSCINEY.

z Ambony Wileńskiej,

w Kościele S. Michała Panien Zakonnych
S. Franciszka.

Przez

X. ALE XEGO PIOTRKOWCZYKA,
tegoż Zakonu Bractey, y Siostr Mniej-
szych, Prowincyała: przy Akcie pogrze-
bowym w Roku Pańskim 1652.

Dnia 17 Decemb.

NIEZAMROCZONA POKAZANA.

VILNE TYPIS ACADEM. SOCIET. IESV A. D. M. DC. LIII.

IASNIE WIELMOŻNEMV 415

Iego Mości Panu

P. KAZIMIERZOWI
LEONOWI
SAPIEHY

W. X. L. PODKANCLERZEMV,
Orzańskiemu, Wołpińskiemu, &c. &c.

STAROSCIE

Brzeskiey Aëconomiey

Administratorowi.

Nasemu Wielce Mościowemu Pánu/
Dobrodźciowi/ y Fundátorowi: przy
zdrowiu dobrym Bożego
Błogosławieństwa.

Nie nowy model y Iasnie świetnym Iasność
przypisować: Iasnie Wielmożny Mościwy
Dobrodzień y Fundatorze nasz; a nie przeto aby
im ta zaświećta woczach, albo splendoru przyczyni-

A 2

niła,

416 nita, ále przyznata co sie godzi. Bo acz Homerus Achilessa mysoce encomizuje, Tucidides Alcibiadesa nieskapym zalotem stawi, Xenophon Cyrussa bogato zaleca, Liuius Scipiona nieśmiertelnym pokazuje, y Plutarchus Traiana wynosi pod niebiosa: wszyscy ci Iasnymi byli bez przybysowego swiatla. Toż ja Waszności naszemu Miłościvemu Panu, á przymnie każdy przyznać musi; ábowiem comkolwiek pod umbra w Kazaniu pokazat, to w promieniach twej godności gásnie, kogo wspomniatem Iasnym, y twoiem Iasności nieprzepomniat. Iasna twoja THEODORA, boć od Boga z vrodzeniem niepodłym, y wychowaniem pochwały godnym dana; gdyby iednak concertować przyśto, y z Kantykw Krolewskich nikt incepty niewieźmie, tylko piekności z pieknościami. Ecce tu pulcher es, ecce tu pulchra es; Niezmiidzieli sie bowiem malować cie słońcem przy Hrabianki z Tarnowa Mieściacu z inscriptia: ab illustratione decor, gdyż zawsze Maz Zone zdobi, niepołtadze inter duo luminaria magna nieczyniac distinctiy bo przyznać musze zacney prosiapiej twoiey, com przyznał domowi Iasnie Wielmożnych Hrabion z Tarnowa y Fierleicw z Dabrowice; że iest podobna oney Dabrowie Iowisówi poświęconey, z ktorey galezi wrznąć

znać się niegodziło, iedno aby nie Merkuriusz
Marzałkował, Mars Regimentował, Miner- 417
wa naniey rubiny osadzała, Areopagus sedzio-
wujących znak od niey brał na audientia. Iá-
koż nie nowina było rachować setnych SAPIE-
HOW LIWAMI meźnemi w zabawach boba-
tyrskich, y szkodremi w potrzebie Oyczyzny; ciż
bywali dzielniemi Regimentarzami Woyska, ma-
dremi Consiliarzami w Senatorskich y Posel-
skich izbach; Przedniemi Vrzędnikami w Koronie y w
Wielkim Xieſtwie; ktorych niewydał y Brat
Wasmości IAN STANISŁAW SAPIE-
HA Marzałek Wielki, á niewskrzeszając da-
wnieyszych na Monstre; ciebie samego LIWEM
ze LIWA meźnie dzielnego, który oraz był
Hetmanem Wielkim, y Areopagita piernysym
w Xieſtwie Senatorem Wileńskim Woiewoda,
wsysy y bydz wyznawamy; nie tayo bowiem ni-
komu, żeś iako LEW w krwawym boiu, przy bo-
ku Páńskim pectore & armis opponował się: Iá-
sna też szkodroblliwość twoia wpulkách Koron-
nych na przysługę Panu y Oyczyźnie; Iásna
przy Dworze twym gdzie ile person tyle Ka-
walerow widzím, Iásna w Klastorach y Ko-
ściółtach kosztownie wystawionych, y bogato fundo-
wanych

wanych, a zatym nie zawstydzaj cie ona przy-
mowka ktorey Poeta na sknerowanego zazył Pana.

Cur eget indigens quisquam te diuite? quare
Templa ruunt antiqua Deum! cur improbe
Non aliquid patriæ tanto emetiris aceruo!

Iasna mądrość twoja wważnych radach, bo
przed tym w Poselskiej izbie niepisales siem Ca-
thalog onych uporczywych, ktorzy bez damia ra-
ciy wołać zwykli, niepozwalam, ale iak drugi
Marcus Antonius Oczym Tacitus niemilczy;
alboś nieuważnie mowiaczych poprawiał, alboś do
wielu słusnych zdania przychylaiac sie declaro-
wał; æquius est ut ego tot taliumque confi-
lium sequar, quàm tot talesq; meam vnus vo-
luntatem; w Senacie zaś ty Pogonia nie Pogonia
tobu włada, bowiem bez prywatnego respectu, tyl-
ko na Boga y słusność Consilia dawaś, y śmie-
leć moge przyznać co niegdy Iob sobie. Qui te
audiebant, expectabant sententiam, & inten-
ti tacebant ad Consilium tuum. Iasna y
Wierność twoja wdotrzymowaniu przyjaźni przy-
jaćielowi, bo sie na tey nikt zpoufałych meza-
niodł przyjaćiot. A nad wssytkich Iasnie Wiel-
można Matzonka twoja wyświadczyć może, że
cie

44
Nie wyczuliwości zamyśle nieodmiennym znała. bo
nie tylko w szczęśliwym powodzeniu, gdy: Sicut
Sol Oriens mundo in altissimis Dei oświecata
dom twój, wesolej szczerze pomagał wesela, wśak-
że y w dolegliwościach umiałeś compassyż użyć,
y co ieden z medrców pogańskich chcac zalecić
Matzonka z pilnego obmyślenia Matzonce y cze-
ladce potrzeb, Wymalował Iowisza niebo z gwia-
zdami cale dźwigaiącego a na wierzchu siedzia-
ła Iuno tak śpiewaiaca.

Immota Ceruix Sydera & Coelum tulic
Et me prementem. Toż Wm: nasz
Mościwy Pan rzecz sama wyrażał na sobie,
gdys' bolat zboleiaca, y na niey stekanie prawieś
napoty umierał, a wyswiadczył te miłość twoie
Akt pogrzebowy, na którym życzac iej nieba
z ktora niebieskie pomieszkanie było, tak wiela o-
gniów y inszych splendorow przy gromadney Assi-
stentij Iasnie Wielmożnych Biskupow, Iasnie
Wielmożnych Senatorow, Iasnie Oświeconych
Xiażat, wielu Kapłanow, y Zakonnikow; V-
czyniłeś ziemię podobna niebu: niechżeć też to
Bog nagradza Niebem, a wprzod długo szczę-
śliwym pożyciem znamy, czego y ja z Zakonna
Bracia moja uprzejmie życzac tym gratulacia
moja

420

moie końce; Viue tot annos quot polo sunt
Sydera, sis Patriæ decori; á nas w Miłości-
wey łasce swoiey choway, do ktorey pilno sie zale-
caiac, ná zawsze W asmości naszego Miłościwe-
go Pána zostawam.

Vnížonym

Sługa y Bogomodlca

X. Alexy Piotrkowczyk

Zakonu S. Franciszka Bra-
ci Mniejszych.

4

Lux oculorum lætificat animam, fa-
ma bona impinguat ossa *Proverb: 15.*

Ubić to zogu co nas deleś
kruie / śmierci sie prawie ro-
wna. Jásnie Wielebni / Ja-
śnie Wielmożni / Jásnie O-
świecone / Wielmożne / Mo-
ścicwe Pánstwo / y wśyscy
Przezacni Auditorowie. Bo kiedy świetne
gwiazdy hásu niebieskieg podmurne vmbry
pokrywają / iásny planeta nocy nieoświeca.
Przewyborny Phæbus vchodząc do Antipo-
dów głowę pod ziemię kryje / iák spod
śmiertelnego całunu na żalobne przychodzi
zdobyc się treny / y ażeby kto w ten czas
Melodyina zaczął mureta / płagliwym ie-
z Tobiaśem lamentem kończy musi. Quia
le gaudium mihi erit, qui in tenebris se-
deo, & lumen coeli non video; gdyż we-
dlug Philona Hebrayczyka / wiele ich rás-
sey żywota / niż światła pozbyć obierali /
multi visu amisso, vitam etiam vltro a-
biecerunt, existimantes mortem malum
esse cæcitate leuius. Ale daymy żeby to-

Żaloba
śmierci
rowna,

Tobiaś

B

go nã-

Discurs
O plane-
tach.

Poniżsi
planeto-
wie.

go natura zawsze chciała mieć bystre-
wizem / albo go porównała z Planetami wśel-
ta Jasność przechodzącemi / którzy secun-
dum antiquos Philosophos , in æternum
durabunt , quia sunt Corpora incorru-
ptibilia , & excedunt omnia corpora
luminosa , przecie gdyby y te śmiertelne
ści podlec miały / umiałaby śmierć którzy
pozor umbra / tytuł priuatio, nie tylko zgrzy-
białe Pleiady zmytać z firmamentu / Hesper-
um z Wieżora świecącego chmurąć / au-
roram ledwie za świeconą gąsić / y w ony
práwie nierozdzielney parze Castoris & Pol-
lucis diuorcium czynić / w Bałce y najwęż-
szych Planetow Słońce z Miesiącem meo-
czyć ; á mniey trzebá tych ogąmi po obla-
kach gonić / w poniższym firmamencie [abo-
wiem niektorzy tłumacze pisma / w moralnym
commencie / ziemia firmamentem / osoby
planetami tytułuią] snadno tego doirzym.
Tak Diuus Antoninus : Dwoy stan / Mo-
narchow y Duchownych vitytulował : duo
luminaria magna ; onym przypisuiac ; in
nobilitati , stosuiac sie do obitnicy Bo-
skiej Abrahamowi / gwiazdy Multiplicas
bo se ;

bo semen tuum sicut stellas cæli; dru-
 dzy zasadzają się na Metaphorze Tetuicy o
 Krolewicu pod pretertem Syna swego
 pospolstwu / iskiertki. Quærunt extingue- 2. Reg.
 re scintillam meam quæ relicta est. V. 14.
 ważcież tedy iżeli nad temi wbytkiem
 inurbana mors niedożazwie? siedzi Krol
 wswietnym Młaiestacie Pánstwu / aż klla śmierci
 flow wyroku smiertelneho bogate zapony pożegna.
 żalobnym pokrywają kirem / dobra myśl y
 twarz wesola przestraszona mienias; Tunc Daniel 5.
 facies regis commutata est, & cogitatio-
 nes eius conturbabant eum; Warow-
 ne zdalo się bydż krzesło Pralata staroza-
 konnego / y na tym jednak ta okrutnicá kar-
 ki zalamować umie / cecidit de sella &
 fractis ceruicibus mortuus est; mogli Jo- 1. Reg. 4.
 zwe Herman przycznić dnia / aby mrok nie
 zapadał. niepotrafił gdy godzina przybli-
 chronić się zámroczenia; supponowali też
 Kiożeta / y maietne Pánstwo / że przed ich
 wtory co dzień słońce swiścić będzie / ale
 ledwie śmierć ponuro porząda / y w spome-
 nienie iey każdemu znich trwożne / O mors
 quam amara est memoria tua homini
 Eccl. 4.

Nicomyl
ze do
świad-
czenie.

dokaza-
ła bez re-
spectu.

pacem habenti in substantiis suis: A iż za-
milas o pospolstwie ktorych lux oculorum
zda sie iat iskiarki gąsnać/ czytacie Kroniki
o Władysławie Bych / doczytacie sie nie o ied-
nym / in praterito regnavit, Conclusia
zda / sub vmbram celsit ē vita. Tāmże
wielu Prelatów wspominaia vixit, a przy-
stanku mortuus est; Patrzcież w Ko-
ściółkach po nągroblach Książat y niędy
nā stółkach Senatorstich Pánow/ znajdzie-
cie że y z tych pćawie káždego inż leżacym
odrysowano / Hic iacet, Hic iacet. A
bym dobrze inż na dowod niemonstro-
wał/ w tey Jásnie Wielmożney/ teraz w kó-
łobney przywarney Trunie / potentia smier-
ci w bytym wiadom: będz musi; albo wiem
nierespektuisc nā wysoka Parentella że sie
Woiewodzanka z domu Jásnie Wielmo-
żnych Hrabiow z Tarnowā y Faleisow
z Dobrowice vrodziła/ idłoby nā iedne pro-
sta Ziemiante nastąpiła/ niepatrzac nā mło-
dosc kora ieżeli ni sporantem / tedy przed
poludniem godziło sie tytułowac / wscod
poludnia wzyniła Wieczor; mniej dbaic
nā spowinowacenie z Jásnie Wielmożnym
domem/

Job: 7.

Pozor
w mni-
e
manu
jasności,

delektować miały/ y sława tuzycę koci po-
matpiwać przyjdzie/ y owsem iakoby we-
gla w dobrze popiele wygorzalym niś sie ich
w prochu niedopyta. Ecce nunc inpulvere
dormiā & si mane me quaesieris non sub-
sistam. Wiemy iż wstarczanymy Naj-
śnieżemi/ Insularow Jásnie Wielbnemi/
na Stollach Senatorkich Jásnie Wielmo-
żemi/ pod Mitra Książca Jásnie Oświe-
cenemi polityk tytuł; bywa iednak pod
czas ta Jasność tylko pozorem/ a nie rzeczą.
bo na seldze wdawa sie Kryształ za Dya-
ment/ pozogi owe nocne ktore Philozopho-
wie descendentem vaporem zowia za
gwiazdy źniebā spadające/ Luna zorze za
padającey zápon stāiacy Miesiac/ blaśka
zabrancone złoto.

pozor na
jasney-
sych.

Psal. 83

Niedalem perswadować sobie aby y na
thronie Māiestatu Pāńskiego quid pro quo
wchodzić miało / aź widze że y przytym pi-
ęć/ quasi; iesli bowiem tem thron ktory
Bog miedzy Nāiasniefemi zāsadzał Plane-
rāmi Thronus eius sicut sol inconspe-
ctu meo, gdy krzywdy ludzkie sprāwie-
dlimosci źebrza non roboratur Iustitia,

sam záprawde folga przez Biko świeci nie
 Dyament z pierścienia wygląda; á komu
 wšim władny rzadzca zdawa władza nád
 ludem swym / tego chce mieć podobnym
 Jeremiašowi z twárza Dyamentowa / Kto
 reyby według symbolum Francisci Gal-
 liarum Regis gódzie nád salamandra w o-
 gniu przydano słowá [Alo bonos, & pe-
 rimo malos] blašt wwešelał zásluženych /
 przemiłal wyštepnych. Ježeli tež Pan w čas
 suiešie kiedyby obrone obmyšláł y potrze-
 bnym succurs dáwał časow niebespiecznych /
 nie wiem gódžili sie przyznać mu tytul Páń-
 ski czy samo podobieństwo / ten bowiem
 był respit pierošey elektry Savla aby
 Izraelitowie od incurſyi nieprzyiacielſkich / zá-
 nim / iáť zámurem wyšiedźlec sie mogli / pu-
 gnabit Bella nostra pro nobis, y z tad pr-
 taciec Caietanus Cardinalis Czemu Iob
 Cap. 19 podobnym tylko quasi á niewlá-
 snym Krolew odezwał sie: cum federē quasi
 Rex circumſtante exercitu, iegož tácia
 dawa / iž iako Domator y sam śiedział y
 Wojško przy sobie bawił; bo y Krola
 Hay Iosue 6. przyzbuzeniu Jericha nie w
 spome

twarz
 dyament-
 towa.

zatytuł
 podobień-
 stwo.

I Reg. 8.

Iob 19

*Stuśne
tytułu
primow
nie,*

wspomniano iedno tytułem z Wrodzenia / do
pięro Cap. 8. gdy go z Woyskiem (iż
Szczęśliwie nam Pánuiacego pod z Boro-
wem y Beresteghem) widziano w polu
quod cum audisset Rex Hai festinauit
manē & egressus est cum omni exercitu
ciuitatis przydano mu Krolewskie / zina-
ko odwaga mniej godni tytułu Pánstiego /
bo lux oculorum ani ich ni poddanych la-
tificat animam nec fama bona impin-
guat ossa.

12

Ecccl. 50.

*Addita-
ment nie
daremny.*

Przyznac muſza że y Przewielebnego nie
tylko Miesiacem y gwiazda godzi sie sym-
bolizować / lecz zwładzy wrzędu iego y nay-
wyższym Planeta / gdyż tak Oniaſa En-
tomizuis Sacerdos magnus quasi stella
matutina in medio nebulæ, & quasi luna
plena in diebus suis lucet; & quasi sol re-
fulgens sic ille effulsit in Templo Dei,
Zdami sie przecie iż niedaremne te addita-
menta, quasi, bo aſz temu podobni z Jásnie
Wielmoſżnym Diecezanem náſzym Jasno
świecac godni tey Komparathey; drugim
przeciwnie żyjącym quasi nie nieważy. Wi-
domo to wſzystkim iż takich Bog chciał mieć
świado

światłem albo poświecenia na lichtarza gorą-
jąca nie w nowine iednak że zświeceniem pocho-
dzą przemienia się w lichtarz/ y nieplonne
słowa/ mowie/ albowiem wspomniany by
Prorocstwo Hierozolimskiego Keiphaśa/ Pe-
trus Damiani takim go bydy wymalo-
wał/ in manu coeci lumen est positum,
non quod ipse conspiceret, sed quod aliis
subministraret. Iż też takowych lux o-
culorum non lætificat animam, & fa-
ma non impinguat ossa, iednym Pralac-
tem starozakonnym ktorego iakoby tresun-
ek wspomniany factum est indie quadam
Heliacebat in lecto suo, & oculi eius ca-
ligauerunt nec poterat videre domies-
moge. ztad łowien ponurockim y grubym
bielmem zasłym/ Wielki Grzegorz y Wiel-
ka ozdoba scelice Apostolskiej pomienilgo/
magnas tenebras Pastor sustinet, si is qui
Ecclesiae oculus per officium noscitur, in
gratia tantæ lucis visionem non habet,
y omęm tenze deczytawę sie 1. Reg. 3.
fauoru iemu oświadczenigo; lucerna Dei
antequam extingueretur zgaęona go
swieco edrysewał; lucerna Dei fuerat He-

Przemie- 429
nia naga-
nna.

Petrus
Dam. in
lib. gratis
cap. 105

1. Reg. 3.

Stepora
Shodli-
wa.

C

li quan-

li quando dignitate Sacerdotali pollens,
iustitiæ claritate fulgebat, extinctum
Prophæta asserit, dum ob scelera filio-
rum, Sacerdotis potestatem, meritorum-
que lumen amisit.

Senato-
row po-
zor.

Peena y to że w Parlamentách albo
izbách Senátorstich potega z Jasnością la-
sy / z tad y w Oyczyźnie nąsę Senato-
row Jasnie Wielmożnemi tytułua ; Bze-
sliwaby iednak ta Oycyzna była gdyby ia-
ci w niebespieczestwie zamroczona iak Alies-
siac noc zdrowa rada oświecili / aby ża-
dnemu z nich nieśluzyla przymowla miedze-
go Krola / *luminare quod minuitur in
consumationem.* Bo ledwie drugi iakoby
ná nowiu nastawę do Senatu / zelantem sie
bydę cawiadę Oycyznie ; znou w pier-
wşey kwardze vsiluiac pełni dorosć / podob-
nie oney akklamatiey Herodowych c slylens
tow *populus acclamabat Dei voces &
non hominis* tylko poswiedzac będzie.
a za sie nierataby miała bydę lux oculorum
ná wyselenie Pánstie / ktory włascicie jest
Reipublicæ duży / co ganiac Ambroży S-
mowi non rogantur Consiliarii quid ve-
lit Rex

Eccel. 43

Akt. 12.

Pierwsza
kwadra.

431
lic Rex, sed quid ipsi de re sentiant vñ
Rex velit quod æquum est. Tenże doper
dżwgy Plenilunium coby miál bártziey *Pelnia*
przesięzegąc prąd dy to on boisc sie decre.
scere w saworach Pánstich/3 Machiawe-
lem quid pro quo pokazuje: á zdamná gro-
si Bog takowym / vñ qui dicitis bonum *Isai. 5. 3*
malum, & malum bonum, ponentes te-
nebras lucem & lucem tenebras, ieżeli
á Plenilunio tak decrescit że ni dorady / *Ostatnia*
ni dozwały / áni sie Szemy Præsentia cie- *kwadrag*
ba / áni obcz Pácholtá w Pánsticy bártwie
wita / słusznaby záiste wrglozować mu zty-
tulu Jasności / bá y Wielmożność ponies-
wał potenny ná rsluge Rz. gypospolicey nie-
dmie / albo nieccie zżyć.

Przy złotey Welroni Ezlačekiey temu *Pozor*
prodynie y fortuna Mura włożyła ná glo- *Xiażęcy*
wę / wiece go xprzymiłowála oswiece-
niem y Jasności / wgalże lroxy według
powieści Jobowey Habet argentum ve- *lob. 21.*
narum suarum principia, & auro locus
est in quo conflatur sámym sie gniazdem
złotym gzył / má oswiecenie zPrzodkow/
ale bez własney Jasności; y słusznicy zproo

oświece
nie bez
jaśności
Abac. 2.

jaśność
bez o-
świece-
nia.

Petrus
Dam. ser.
mon. de
Assumpt.

rokiem takiego białwanem niż glowickiem
nie rzekac Kiożetiem nazywać. Ecce iste co-
opertus est auro & argento, & omnis
spiritus non est in visceribus eius. Aż-
by też miał nie tylko Mitre/ lecz y cala glo-
wa podobna statuy Babilonskiego Króla
Szczerozlota/ jeżeli pod tą/ nogi gliniane y do
wstug Kzeczypospolitey oney nieżażywá /
Jasnym iest w sobie/ ale nieoświecá inſych.
y owſzem obáwiać ſie trzebá/ aby ták bla-
ſkiem ſwoych doſtátkow z Gedeonem z ſiaſz
ſwiátła dolewáſc braći mnieyſzych przez
fakcyę nieſtepl / álbo potentia opprimuiac/
potym ſie z nich iák Philistynowie z Sam-
ná ſlepego nienáſmiał. Uiektáżdemu bowiem
Jáśnie oświeconemu przypisáć ſie godzi/ co
Traianowi Plinius przyznał / tu maior
quidem omnibus eras, ſed ſine vllius
diminutione maior, aż Bog po wſzytkich
potrzebuie tego kiedy bowiem Petrus Da-
miani wweſza przyczyne/ czemu Œbáwiciel
áni tych ktorym lud ſwoy wpoddaniſtwo
oddal/ nieutytułowal Słońcem Vos estis
ſol mundi, ſed lux mundi, te rácia da-
wa aby ſpoſobem ſłonecznym ktore megac
vżycáć

vzygac y vřesiac Miesiacowi y gwiazdom
 swiadcl/ tychze zda sie go pruwowac/ inřym
 pomocni ni škodliwi byli. Quia sol lucis
 dius in calefcens, syderum & lunæ rapit
 positionem, vt sint quasi non sint, & vi-
 deri non possint, bo choćdřby talium lux
 oculorum sřazylá do řasu/ non lætificat
 animam, & post fata fama non impin-
 gat ossa.

isřost
 niezaw-
 se pame-
 cna

A przebaz Wielmořne Mořci re Páři
 řwo/ iř iakom sie od mego nauczyl Pá-
 tryárchy/ annunciendo Vicia & virtutes,
 pænam & gloriam, lex y Differentia mie-
 dzy takimi y inatřemi czynie. Bodaymy
 řeby řto pozoré politycznym mogli omamić
 ořy ludřkie/ nienwescili ich y swoiey duře/
 nie badali wnatřnie iego/ przez řtore Theo-
 logowie rozumieia potentias animæ intel-
 lectum & voluntatem ořwiecone à Pa-
 tre luminum, y nieřposobili postępiem wo-
 li řwey do Bostiey. Czytáiac bowiem przy-
 powieřć podobna drugiey zá fundament
 řazánia mego záložney Lucerna Do-
 mini spiraculum hominis doředlem/ ře
 řoř swiatlo Bostie oraz iest y duřa ludřka/
 gdyř

Swiatlo
 powierz-
 chowne
 bez nę
 trznego
 niegrun-
 towue

Prou. 20

Oświece
nie wno
trze.

Confron-
tati Ia-
sac^o nara-
snięsz, m

Plut. in
moral.

gdyż wyżey wspomniany Sens ták Vatab-
lus tłumaczy: Illuminatio Domini, est a-
nima hominis, vel in anima hominis. quia
spiritus hominis, sine spiritu Dei se non
agnoscit, ergo y Augustyn śwety swym
pryladem potwierdza in sollilo: mowiac/
Ecce video lumen coeli interlucet ocu-
lis mentis meæ radius desuper, à facie
luminis sui, & lætificat omnia ossa mea.

Takżé smidlośc w sercach Uaiśnię-
nych ma świecić / jeżeli chce swoje y pod-
danych dusze oświecać. bo Eudy confron-
tue Plutarchus in moral: Jasnego Plane-
te z Monarcha / ktorego tu Bog ná swym
miejscu potánowił Uaiśnięnym / temu
trifó przyznawa podobienstwo / y ktorego
Prudentia Marbaskuiz / Iustitia ná sadach
zá eiada / Benignitas suppliki odbiera y re-
spons dawac zwyska Vt Deus in coelo
pulcherimum ac iucundissimum sui si-
mulachrum constituit solem: sic in Re-
publica Principem; qui prudentia, Iusti-
tia, Benignitate, se erga omnes repræ-
sentet. Iustinianus zaś pobożnego Jasnley-
nym ięze nád słone: bydy opowiadá / abo
wiem

Wiem lubo pod wielęsot słoneczne promienie
 gąsna / tego jażna noc za mrozyć nie może;
 Sole clarior est Imperator qui pius est,
 ille namque cedit succedenti nocti, hic
 rapacitati prauorum non cedit indulgere
 quidquam; sed lumine ventatis, iniquita-
 ris occulta coarguit.

lust. de
 offic.

Tataż Jdome Wielebnych Oświecąc
 winna / abo wiem Tropologicę Gregorz
 S. tłumaczac Jaśność kłosa za pokazaniem
 Anielskim przystie Pénstie ogłaśaiacych
 Pásterzow ogárnělá; claritas Dei circum-
 fulsit Pastores, appllúne to pasterzom duż
 ludzich; twierdząc że dum ipsi piē super
 gregem Vigilant, Diuina super eos gratia
 largiūs corruscat. Tenże Jaśność kłosa
 Dyocesanom świeci Pásterstkim plomie-
 niem tytulniac lux gregis, flamma est Pa-
 storis, żyży każdemu táfay; na kłosach in-
 si patrzeć mogli widzić wczym kłos náclá-
 domć y czego się chrónić; Decet Pastorem
 decet Dominicum Sacerdotem ita mo-
 ribus & vita clarescere, quatenus in eo
 tanquam iuspeculo vitæ plubs commis-
 sa & eligere quod sequatur, & videre pos-
 sit quod corrigat.

Pasle-
 zicw
 jasność.

Greg. lib
 7.
 Ec. 23.

Tę-

Takż niechay Holki Senatorſkie y Mi-
stry Książęce zdobi/ aby ci ktorzy ie zſiadają/
zawſze Bogą przed oczyma mając/ w ſa-
dach merita & demerita cauſarum non
perſonarum wpatrowali; w radach pro a-
nima dicere verum niewzdrzgli ſie/ w
potrzebie tak Pańſkiey/ iako y Rzeczypo-
ſpolitey wiernemi ſie bydź oſwiedczali: tak
ſługnie Periander iakoby w promienistym
ſłońcu takiego odryſował mowiac: illum
ego probum Reipublicæ municipē, illum
optimum procerem ducō, qui erga prin-
cipem obſequium, erga Rempublicam
officium, erga vtrumque fidem tenuit;
quique ad amplificandam vtriuſque glo-
riam, vires contulit quas potuit. Caſi-
odorus też Jaśnie Oſwieconym/ poſtępi-
mi nie Herbami ſwiecić radzi / tontò quis
nobilior erit quantò & moribus prebis
& luculenta facultate reluxerit.

Legzełce kto podobno nąganić/ ſim-
tey zſaney Herolny nie iako przypomnia-
by Byroło rozwiódł ſie wnniemaniu tego
do rzeczy mnay ſłużaca mowa? Jam zo-
pagnego rozumienia wywićć ſie gotow
gdyż

gdyż y wıgledem Familiey tãta lãstom wa
 Bym prãsensuie/ ktora azby Nãiasniey Bym
 Jãsnoscia niewydołala/ zwyżey wspomnia
 nemi Jãsno swieccacemi w Paragon puścić
 sie moze; y daymy że wżylkich person iã-
 koby gwiazd po niebie rachować nie beda /
 bo od Epicimierza Hrabi na Tãrnowie
 Kastellana Krolowskiego/ Fundatora Sam-
 tu Tãrnowskiego/ lat trzystã siedmdziesiat
 y dwa z Oycã/ od Eustachiego Sierleia Ka-
 stellana Lubelskiego/ Comelem à Rege
 Casimiro miãnowãnego lat dwescie osm.
 dziesiat y trzy z Mãtki/ wyliczãc rożnych
 Koronnych y Siemskich wżednikow meżnych
 behawrow/ sławnopamietnych Starostow/
 także zpowinowãcenia z Demãmi Krolow
 Leblim Czãrny y Wladyławem Łokiet-
 kem / Kiazat/ y Celnicych Pãnow/ a
 miãdzy nemi dworãko zpowinowãconym
 domem Jãśnie Wielmożnych Jak Mo-
 ściow Pãnow SAPJESOW / bo przez
 Oycã swigo Wojewodã Wileńskiego /
 Wielkiego Kieřwã Wielkiego / Hermana
 z Sierleionã/ y ciebie Jãśnie Wielmożny
 Mościwy Pãnie Podkãncierz y z Hrabiãnkã
 z Tarno-

Familia
 w lasu
 sci pra-
 wie w sy-
 tkim ro-
 wna

Staroży-
 tnośc do-
 mu.

zpowino-
 wãcenie
 zdoma-
 mi wiel-
 kiemi.

Senato-
wie w
spomnie-
nia godni

z Tarnowa / Arithmetyka niewystarczy / ci
sami za compendium rodowitości niechay
stana / ktorymi za przedniewych Bzycila sie y
y Bzyci Wygryzna naga / albowiem z Ja-
śnie Wielmożnych Szablow trom swiato-
bliwego Biskupa Przemyślskiego / miała
Gubernatorow Krolstwa Bzeczliwie rza-
dzacych dwuch ; Kastellanow samych Krá-
kowskich (procz innych) osmi / dziewiaty
Steyi Jásnie Wielmożney Jey Mości do
rad chwalebnie żyjący Kastelan Woynicki;
Szumánow dzielnych piaci / z ktorych jeden
iz potężnie Prusow gromil Validus dru-
gi ze wrozných expidicyach wiele dotazował
y postrachem był postronnym Woyskom /
Magnus wtytulowany; Woiewodowie zro-
wnali lidzba y godności Kastellanom a
tych niewydał Rodzić Jásnie Wielmożney
Jey Mości / ktory tu dla żalu y niespobno-
ści zdrowia nie mogac sie stawić / tak druga
Tessalia ni bedac w pogrzebowey za Matka
Processeye gęble łzami napelniały zta deo
klaracia corde & lachrimis persequor
przez jednego z Urzednikow Krolstwa swe-
go poslala / tak y on przez mnie gorzkie lzy
y bo

Zal niew-
tulony

y boleſne ſeſce przeſtanie. 489
bnych Jaśnie Wielmożnych Jch Moſćciow
Pánow Sierketow wpisała w ſwoy Kacha-
log. bo chociażbym za niepotrzebna dla
ſwieżey pamięci poſyłać / wliſze niepu-
ſcił Primasa Regni Arcybiskupa Gnie-
nieſkiego / y Biskupa Poznańskiego / obu
madrze ſwągblowych / Woiewodami y Ka-
ſtellanami może certonąć ſprz-dnieyſzemi;
a otych ktoby particularia wiedzieć wſilo-
wał / odyſylam go do Kronik Wiſkopomo-
nych / ſnich wyrozumie ſ wyſzey wspomnia-
nych / domow lux, nigdy niegáſnąć / lætifi-
cat animam, & fama bona inpinguat of-
ſa; y przyſnać Jch Moſćciom muſe / co nie-
gdy Aurelius Wenantiuſowi / że ieden dogo-
tyrzać drugiemu uſzywał ſwiadła / y iá-
ſność zſłych zámſe ſwieciła y ſwieci w
pozostałych / quidquid in illo viro gratia
Diuina conceſſit, integra perfectione
transmiſſum cernas in poſteros, in hac do-
mo non tantum Patrociniis, ſed virtus
tibus additur hereditas.

Ale ná co ſtrżamienia dobywać ognia/
Gulać go w popiele inż dano ſpuliweri-

laſność
nie ga-
ſnie ale
ſię prze-
noſi.

30-danych przodkom / albo pożywać w se-
 siadom by też nabyliżey krewności. po-
 nieważ ta Jásnie Wiemożná / aż sie zda bydy
 zámrozoná / włascie Bożey Jasno świeci / y
 służy iey Emblema wpelni zaślęgo Mies-
 siacá z Inscriptis Lateo, non minuor.
 Prawda iż z Jásnie Wiemożnych Rodzi-
 com wrodzeniem nabyła Jásności Politecz-
 ney / wzięła poniekad wychowanie zba-
 wienne / bo zrod erat famosissima, że ia-
 iak druga Suzanne Parentes erudierant
 secundum legem Christi. Takomu bo-
 wiem nietayna światobliwość Rodzicá Já-
 śnie Wiemożney Jey Mosti; aby dobrze
 dawnieyże lata w zapomnienie poşly / teraz
 znieyże / iż dogorywa niegásnie / wyswiád-
 czyć mogą ; bo co kiedyś zawstydzano Za-
 konniká że Senatorem bedac tak siedal w
 Mníchá Ubogiego postrzydz / iakoby mu nie-
 náczym nieschodziło Nec Senatorem reli-
 quisti nec Monachum inuenisti, Ten y
 Zakonnikom met dawa swym postępkem /
 lubo bowiem bez habitu Zakonnego w Alao
 Brorze sie przywarl / y Zakonnym osobom
 przyklatnym życiem świeci. Pamiętne też
 godney

przez sie
 tajna.

rzadko
 wiaany
 przykład

gedney w pamiętnia Rodzicielki wżynki
 chwalebne aż bez fundamentu wiary / ta
 iednak Śacna Ś.roma bystreszy nad Ollice ^{wrażnie}
 we wnetrznym ołtym za Boskim oświece- <sup>pogląd-
nie wrze</sup>
 niem poglądaiac wżecz / takley nabyła ^{czy,}
 światłości / że iey rymbey dissidenckie odwracać
 nie mogły / w światobliwości zaś Rodzicą
 niewydała.

Nie zaś iła chwalebnie wpedokawby ścen
 Małżniski odwagi Wycowstępy / a Balże
 affektem ludwo mu niewydała. Chcac
 tudys pewny Kardynał wyrzucić pebżney
 żadze acceptatio Boska / dal odmalować
 ogień na Ołtarzu a Baran pod Ołtarzem
 sprzedaniem słow zpisiną / Sacrificiis non
 delectaberis, iakoby chciał rzec / lubo ięże
 nie pale już intentia płatna. Gdy sie mnie ^{intentia}
 list Jasnie Wielmożney J. y Mości (w kio- ^{v Boga}
 rym z wielkim wniżeniem y gorącym pręgnie- ^{płatna}
 niem prosi o Habie Żalony Małki Alao
 Btoru nášego / aby sie w nim na on świat
 wyprawić mogła) dostał w rece / iła wie
 konietuować moge / iż Bog dobra wola
 poważyl za wżynki / bo krom przykładu w
 H. storich Żalonych wspomnionego / iż ie-
 den

Przywi-
dey ofobli-
my.

den żyjąc sobie w Szabicie być pochowa-
nym w takim jest po pogrzebie znaleziony /
Leo decimus Sumanus Pontifex etiam
affectantibus choćby tego skutkiem wyko-
nać nie mogli / przystonaniu zupełnego po-
zwolił edpustu : wśm też Zakonne Páany
ż y lastki wáśte przywimucie ja nie tylko za
Bzyrze żygliwa dobrodziejstwa y fundatore-
ka / ale też za Siostrze Zakonne / gdyż y
Franciszek święty nasz Patriarcha / ozym
w Kronice Zakonney cytacie / na Pártykular-
nym sadzie Boskim podobny affect obcego
Zakonnika porażając / przyznał go za swe-
go.

Miedzy wiele coniectur o tych ktorych
lux lætificat animam, y tá jest nieposle-
dnia / Pánskie vnázenie / y on sam za cud-
to pożytkis : extolli & non efferi, cre-
scere & non inolescere ; bá y Augustyn
święty zgod by niełaska Boga / za ślepego
sley od nieba Szabdanowanego byds rozu-
miel / tumore meo separabar abs te, &
vixis inflata facies, claudibat oculos me-
os ; trudno o animus w podobnym stanie /
gdzie zaś honorum przybywa tam y ani-
musu

muſu / co Bernard ſwiety mǎiæ w Con-
 ſideratiey gdy in Apocalipſi doyrzał Nie-
 wiasty otoczoney Słońcem / á iſdnął poſtor-
 ney / dwa iaſne widoki wpiſmie za dwoie
 oſobliwe pożytał cuda / kazał w ogniu nie-
 zgoryzał y te bez ſwanku Jaſnie Oſwie-
 cona / magna planè viſio rubus ardens
 ſine combuſtione , & magnum ſignum
 mulier illæſa manens amiæta ſole ; ſna-
 dnie było y w tey Jaſnie Wielmożney doyr-
 żeć takiego wniżenia / bo iáko druga Plo-
 tiná Żona Traiana Ceſarza o ktorey Xiphis-
 linus piſe / iż wſtepujac ná Páńſtwo z tym
 ſie deſclerowala / że ia fortuna w inſa nieſ-
 przemieni talis hic ingredior qualè me exi-
 re cupio , toż práwie w poſul. bym ſza-
 ściu mawiać była zwykła. Nie w nowine
 y to widzieć iż wbeſtwo podobne cieniowi
 południowemu kury ſie w nog Páńſkich /
 lecz komuby Planetowie taki poſſon odda-
 wali / á z tego ſia niewynoſi / między cuda
 wpiſać ſie godzi / gdyſ y Ambroży ſwiety
 obaczywſy v Iozepha w cenie Słońce /
 Mieſiac / y gwiazdy pod nogami / cudow-
 nymgo wſpominiał w powełnoſci / Ioseph
 cum

Cadem 44?
 ieſt for-
 tunc po-
 nãdzo-
 nie

Bez ger-
 nego. ani-
 muſuo

pokra-
 cowa.

Genef. 37.

cū somniasset quod sol & luna & stel-
 lę adorarent eum, sedulum tamen ob-
 sequium offerebat Patri; coż rozumiecie
 gdż by ni dżal te kłora w Klepnoćie Herbo-
 wymi Młisiac y gwiazda oświecaż Theo-
 doricami przy nogach w bogich / dopierożby
 is cudowna mogli tytułowac. A niechay
 by kogo y swiatebliwosc wmmianiu lud-
 zkim oświecał / niemali wewnetrney
 swiatlo. ci kłora y Augustyn swiety tak w-
 spominaz / gratia est lumen animę, faciens
 hominem peccatum suum agnoscere,
 mney pomożz iasnosc bez posłory / abo-
 wolent w silu ac Bog poświecić Synagoge
 w przyod sie try spowiadac kaze / scito ini-
 quitatem tuam, ergo poświadcżając
 Theodoretus dowcipny twierdzi / z sancti-
 tatis principium est, infirmitatem senti-
 re, takaz swiatlosć snadz zawżę gawie. kł
 w sercu try Jasnosc Wielmożny / abowiem
 niebyła iedna z onych Lamii si. cley Poety-
 ckley / kłore oczy wieżaly na kółku / a wy-
 chodzac z domu bieraly ie na cudzych spraw w-
 pátrowanie / w swych sie tylko niedostoncz-
 ec. acz one zupółorzenia wclazając przegla-
 dala /

Niepla-
 tina swia
 t. bli-
 wosc bez
 pokory.

Jerem. 3.

prawdzi
 wa znać
 swo. nie-
 d / k na-
 l. ści

balá / zaczął też pewny dokument że teraz
ona lux wewnętrznych oczu nierzeka a
nimam lætificat, wskazuje Nibbo y Ayo-
low wweśła / ita gaudium erit coram An-
gelis Dei super vno poenitentiam agente.

Lucia 15.

Wiele ich mogło być; też opisał / i si-
ma modlitwa zbawienie wotargu / To
wiciel zas zbliża ciałe rozumie moriac :
non omnis qui dicit mihi Domine Dne in
trabit in regnum coelorum ; jeśli bowiem
to tylko językiem oświadcza się Panu / a
goracości Duchá niema / ciałego lux non
lætificat animam, bo wyrozumiały By Pero
nárd S. 3 Páná ná co ogień rozświecać przy-
bedl / powiada iż ná rozpálenie nie ná bly-
żenie / feruorem non splendorem ab
omnibus Deus exigit , y dawá ráca /
że pozorna predko vstáva y gáśnie / gora-
cá przeniká niebiosá y niedarmo świeci / te-
pida oratio, in ascensu languescit & de-
ficit, feruens coelum penetrabit & va-
cua non redibit , á zganili tenz Lucipe-
rowi / iż sie bąrziey starał pokazać świetnym
niż paláciwym / tu miser habuisti lucem
sed non habuisti ardorem, bonum tibi

Lucia 12

Modli-
wa bez
goraco-
ści Du-
cha płu-
na.

Bernard.
serm. 3. de
verbis
Dni.

¶

erat

affekt
nabo-
żeństwie

correspon-
dentia
inspirat-
ionem Bo-
skim.

erat si ignifer magis esses, quam Lucifer,
pawnie y Bog niepochwali samym pozoo-
tem świecacego / wśółże co kiedys Mar-
garitæ Nauarorum Reginæ odrysona-
wby Elonegnit ku słęcu podniesiony przy-
pisano / non inferiora secuta. Toż y tey
swiatobliwey / ktora Bożim nie ludzkim or-
gom zdrażę sie starala przypodobac przepio-
sac godzi. Wspomina Strabo apud Pico-
rium iż Maenon Hetman natedney gorze
w Egyptie wystawil pecna Piramida / ktorey
gdy dochodziły promienie Eloneg-
ne glofy muzyczne wydawala z siebie podob-
naż rzecy tin qui habitat lucem in ac-
cessibilem, spracowie wludziach nabożnych /
w ktorych Zachalog wpisala sie y ta Bogo-
myslna / abowiem secundum Fulgentium
tę spiewała idto im Duch w sercu tak po-
dawa / y świeca według światłości wżę-
nia / sicut radius solis totum mundum
illuminat; sic Diuina gratia, subita visita-
tione totam mentem illuminat, a y tego
małceptacyey sa inspiracye Bożie y on im
korresponduje / wazpie niepotrzebażetakięgo
ymbra mortis nieprawy spieśla y tam

się przenosi gdzie go już pochmurne obłoki
skrywać nie mogą.

Wszelaki śniadzi była zadawnych Theo-
logów quæstia, iżeli tym słonecznym światłem
będzie w niebie/ którym na ziemi opławdu-
je/ y bym niezapomniał decysey Doktora
Narodow/ pewnie zgurney Akademicy przy-
niesionej/ iż regnum coelorum vim pati-
tur, & violenti rapiunt illud, z których vsť
Boskich też defleracja na gorze Parmes go-
rolotny odnieś Orzel/ qui vicerit dabo
ei sedere mecum in Throno meo, iępra-
wi do niedostępnego Thronu mego wolny
przystęp będą mieli/ którzy przeciwieństwo
mężnie wytrzymają; czego y Gregorius ti-
tulo & doctrina Magnus obſerniey do-
modzi/ pokazuje że lux oculorum w pie-
szotach y w zafosowaniu ponurzonych non
lætificat animam, y owym ten blask
dolnych wciach jest przeszkoda do Niebieskiej
iśności/ carnis delectatio mentem quam
inficit obscurat, ne videre inde luminis
claritatem valeat, sed vnde inferius de-
lectatur, inde caliginem ad superna pa-
titur. Alle powiedzcie proſe mi Pharyſeum

Apocal. 3

iaśność
do na
przeſko
da do gur-
ney

na oboje
fortune
resolutia

litała osoba w domu Pańskim/ ktoreyby
przećiwne umby nie miały alterować !
Wiem iż że w Pańskim palacu bywa o-
swiety poranek/ nie trudno też y o zámrozo-
ny wiezor/ ten zaś szedliwy/ kto zta zácna
Heroína ná oboje fortune we wnetrznym
pogladając okiem w szesćciu sie niewynosi /
w dolgłiwosci nie narzeka/ ráczey to grze-
chom swym przypisuje: tak bowiem Augu-
styn swiety sens Pańskiego Psalmographi
ad annunciantum mane misericordiam
tuā & veritatem tuam per noctem szes-
ciwoscé dnia/ wstapienie noca tytułując
tłumaczy. to jest / iż kiedy wygodę Boskiemu
miłosierdziu/ niesmak sługnym sadom Bo-
skim przypisujemy/ wielbim Boga y temu
śpiewamy wdzięczno miłedyinie/ cum mi-
sericordiam annuncias mane, & verita-
tem per noctem, semper laudas Deum,
confiteris Deo & psallis nomini eius,
zład y Ambroży swiety wspominać Dawi-
da fortē in bello, patientē in aduersis, pa-
cificum in Hierusalem, mansuetum in vi-
ctima, dolentem in peccato, prouidum
in senectute, natstali muzyczny Capellae
w ktorey

Wro-
znych
ekkazi.
ach.
animus
staly.

w ktorey wiele glosow do iedney sie Har-
 moniey schodzi/ staly animus iego wymalo-
 wał / per singularum sonos seruauit æ- *Amb. lib.*
 tatum, vt mihi videatur non minus vi- *i. de off.*
 uendi genere, quàm canendi suauitate *cap. 24.*
 præditus, immortalem Deo sui fudisse me-
 riti cantilenam. Niewiem ia o inſych do-
 legliwościach / (acz im iako słowiek pod-
 legac musiala) bo przyſzyrze kochaiacym
 Jasnem Wielmożnym Małzonku na niezym
 iey nieschodziło / to wielom iawno / iż dluga
 y cieſka choroba meżnym Jobowym zno-
 sila ſecem / a gdym pytał S. Augustyna
 czemu Job iednakie wesołe oko wſzedſciu y
 nieſzedſciu / w chorobie y zdrowiu poſtizo-
 wał? odpowiada w Commencie ſłow ſicut *iednakie*
 tenebræ eius ita & lunem eius, że mu *ſerce w*
 tenże Diſguſt ktory y poćiechu ſłodził / y w *zdrowiu*
 zaiemnie na wweſelenie duſze male obloſki *y choro-*
 y grube dmury ſwiadłoſcia rozganiał / ha- *bie.*
 bebat ille interiorem lucem, ipſum De-
 um Ducem, per quam lucem interiorem
 indifferentem habebat tenebras noctis il-
 lius ſiue lucem; toż zaſte wewnętrzne
 ſwiadło bylo temperamentem w bolach tey
 ſwige

Światobliwcy Heroiny / y nadzieia w Bo-
gu że oświeca duże / ponieważ oświecał ser-
ce. bo mowi Petrus Damiani, iż wzym-
eāti płodzie nąziemi / to sie mu w niebie so-
wicie nagradzą / qui bona agit, & mala
suscipit, quidquid sibi iustae retributionis
in terra subtrahitur, hoc illi in caelo mul-
tiplicius cumulatur. Powiedziałbym wie-
cey szegom sie dowiedział nad mniemanie
moie / bom supponował że tyłko w Klasto-
rach nie wedworach bywają dobrowolne
vmartwienia / aż widze iż nie samego Dawi-
da godziło sie w Pałacu Krolewskim máló-
wać Zakonnikiem David in Regali culm i-
ne monachi vitam imitabatur; w Pał. że
y mnie te Jaznie Wielmożna w domu Sen-
natorstwu Zakonnice / ale nierachuje wstęze-
miesliwych postow / trwania na Modlitwach /
ostreych dyscyplin / y inszych roznych vmar-
twienia / w ktorych bez pochyby lux laetificat
animam; to tyłko mowie że y samym Zakon-
nym Pannom była ta zbudowanie.

Nieznalem Jaznie Wielmożney Jey Mo-
ści zázewota / spodziewania jednaki znai-
mych ktorychem świeżo po śmierci zastał /
można

Krol w
pałacu
zakonni-
kiem.
Chrysest.
in psalm.
50.

451
możem koniekturować / że świećność tej w. *Zadziwienie*
wosfela duże; był iednym podziwieniem *Ansue*
Moyżesz iż sto dwadzieścia lat przepedziw.
by żadnego zębá nie dał wyrwać sobie / ani
okularow potrzebował / y wosfela twarz
miał umarły / iak w młodościąnym wieku.
bo gdzie czytamy Moyses centum viginti *Deutro-1*
annorum erat, quando mortuus est, non *ron. vlti*
caligavit oculus eius, nec dentes illius *mo.*
moti sunt, Chaldyeyt przydał neque
mutatus est splendor gloriæ vultus eius;
podobneż zdumienie wspomina Bernard s.
nad Alalochiaßem Arcybiskupē / ktoreg wy- *umarły*
solim zalecił by Panegiritem / y umarłego *żywego*
prawie żywym albo spacyym połączym by *podobny.*
sym tenocy / eadem, vivacitas vultus, se-
renitas eadem, qualis apparere solet in
dormiente, diceres mortem nihil horum
tulisse magis auxisse plurimum; non est
mutatus sed ipse mutavit omnes. Toż
iá o tej śaciey Hieronim wyznać musse / gdyo
żem od wielu słyszał / że sie niezmienila non
est mutata sed mutavit omnes, abowiem
kiedym przytomnych przykładzeniu ciała w
Trunc kille słow poźegnał y przeproszał / ie- *wzbu-*
sliby *dzenia*
zalu

Sliby tego rozgniewała mutavit omnes tñ
 w ktorey odmiany nieznac było / w bytich od-
 mienila / gdyż ledwie tego widział bez
 oczu zapłakanych. A nie bez przyczyny / y te
 odmiany za koniekturę pożytalem w wesele
 duże / bo snadź y po śmierci świeci w tey
 sie brawie noż / w ktorey chadzali zażywo-
 ta / y postępo w chwalebnych odmieniac nie
 zwykli na instancja Sawla szukał Phitonissā
 zmarłg Proroka / y znalazłby podobno w Ko-
 mitowie wielu inbnych za Bogi ich pożyta-
 la Deos vidi Ascendentes de terra, o ie-
 dnego osobliwym sposobem pytał Krol /
 qualis est forma eius? aż onā opisuie be-
 dzimym / w plaścy przyodżianym / Vir senex
 ascendit & ipse amictus est pallio. Abu-
 lensis domysławasie ztad że go dopiero
 popląsęzu poznal / w ktorym zażywota chā-
 dzal in hoc signatur quod esset Samuel,
 quia tali habitu utebatur, zdami sie już v-
 marłym Pán przysadzał niebo / a oni y w
 ten czas potornymi sie bydź oświadczeni /
 pytając kiedy lafnacego karmili y pragna-
 cego nipa wali? Domine quando te vi-
 dimus esurientem & pavimus te, ficien-
tem

w nieod-
 mienney
 bawie
 y po śmier-
 ci.

1. Reg.
 28.

Abul.
 que. 32.

Mat. 25

457
zem & dedimus tibi potum? Chryzostom *Chrysof. homil. 25 in Math.*
świety porzawoży ná to znizenie wświał-
dzą móle rozumienie mówiac: O humili-
tas iustorum! quæ nec post mortem defi-
ciat, Chrysolog także subtelny w Concept
zásadziwożyśis náobietnicy Pánstwie/ że wie-
le gości od wschodu y zachodu przyśedży
wgurnym Królestwie zásaída z Abraham
mem/ multi ab oriente & occidente ve-
nient, & recumbent cum Abraham Isaac *Math. 8.*
& Iacob in Regno coelorum, przeto go
Czesnikiem maluje w niebie / że y ná ziemi
zwykl był czestować goście Abraham in i-
psa coelesti beatitudine fungitur dispensa- *Chrysol. serm. 121*
toris officio; quia semper hic suscepit pe-
regrinos, & pauperes. Wiec że y tá Jásnie
Wielmożná Jasna była zá żywota wzbá-
wiennych postęptách / nádziała iż temż iasno
teráz przed Bogiem świeci.

Wielem pomudział opinatiuè o światło-
ści/ ktora lætificat animam, pod boidźnia
iednak mam vperwniać o tej ktora Doktor
naß subtelny przez miłość fruitionem rozu-
mieiac z Augustynem S. nádoskonalße zo-
wie/ tota merces est videre quod amas,

f

&

& summa felicitas est amare quod videss
 takiegoż był rozumienia y Grzegorz Wielki
 Matb. 22. ut lumen geniu sſow/ Mitte illum in tene-
 bras exteriores, gdy przez ciemności wnie-
 Grez. lib. 29. mo- trzne rozumie zaślepienie sercā/ przez exte-
 ral. cap. 2. riores wieczne potepienie; podobnież y o ſwia-
 doſkona- łość zbawienney trzyma/ ktorey ab inter-
 ła ſwia. na ad externam, iako by à beatitudine in-
 łość cepta ad Completam, albo od intrzenta do
 ſtawia duſza poſtepuie/ y konczy podobieſt-
 ſtewem/ że iako intrzentā lubo weſciem noc
 konczy/ dnia całe niezaczyna poſto ſłońce pro-
 mieni nieroztoczy: tak y duſze nie wſontentu-
 ie doſtkonale ſwiadłość wſtanie pielgrzym-
 ſtwa/ aż ſie tam doſtanie/ gdzie ſam Bog
 ieſt ſwiadłościā / zſiad daymy / że wielkroć
 mogli Aniołowie na zbawienne poſtepti po-
 gledać pytać orey duſzy ſwiatobliwej/
 Cant. 26. quæ eſt iſta, quæ progreditur quaſi auro-
 ra? kto iednak wpewni teſli do tad obecna
 pomirali w niebie? wſatże y to do ſonietu-
 ry ſłużyć moze/ iż takiego Małżontā Jdanie
 Wielmożnego Jego Moſci Pána KAZI-
 MIERZA LEONA SAPIEHE Podſta-
 nclerzego W. X. L. odymaria, ktorego bez
 moiey

moiey Kanonizaciey rozne Klastory / Ko-
 ścioly / y ta zacna Basylika iásność wyswiád-
 czá / á zátym áz y samá Bezodra Jálmn-
 žnica bylá / dozna že ia / y ci ktorých iest Fun-
 datorem á pod ten czas roznych Kościolow
 y Szpitolow Bezodrym Dobrodźciem / w
 Modlitwach nieprzepomna y doświadczosci
 iey pomoga niebieskiej. Gdy bowiem Act. 12. *Act. 12.*
 czytamy o dwu wieźniách wciemnicy He-
 rodowej / Jakobie y Pietrze Apostolách
 Pánstich / y pytam czemu tego pod miecz
 wzięto á owego światłość ogárnělá / y zwie-
 żenia wybáwila / ratio in promptu bo zá-
 tym Kościol gorące suppliá y ustawiane
 przesyłá do Boga / Oratio enim fiebat fi-
 ne intermissione ad Deum ab Ecclesia
 pro eo. Jákož máž też / zá co Jáśnie Wiel-
 možny Mościwy Pánie byđz obligatus twey
 Kocháney Malžonce / bo práwie THEO-
 DORÉ ktora z Greekiego Theos doros
 Boskim darem má byđz rozumiana / miała
 w domu swoim / nietrzebać było doświad-
 czáć miłosći iey przecieć sobie / ábowiem
 też oniey nigdy opaznie nerozumiał / do-
 czytáles sie iedná tego y pośmierci wliście

Modli-
 ma po-
 maga do
 iasności

Theodora
 ra rze-
 czą w re-
 nitem ca-
 rem k.
 žym

którym ja własna reka pisany dał do prze-
 czytania/ tedy te były słowa. Niechciał Pan
 Bog abym była w tych ciężkich moich bole-
 ściach umarła/ gdym się iakożkolwiek na śmierć
 przygotowała/ y nieżałowałabym tylko od
 Dobrodziecia mego/ y od ciebie Marko; wiec
 że miłość wprzód na ratunek duże/ przy-
 tym na ozdobe pogrzebowe Kościu nieża-
 luje miłością oddawiają/ miej nadzieie
 że ten pozor gwiazdowego Nieba podlu-
 gim pożyciu ogladaś nierówno iasniejszym /
 y te duże ktora przez rece Patronet świe-
 tych oddawiaś Niebu tam z uweseleniem po-
 nadzieia witaś twoim. Odwdzięczy y wam Prze-
 czucia, zaciś słuchacze wśem władny Pan/ gdy się
 nie tylko spektatorami y Auditorami/ wśakże
 y Bogomodłcami oświadczycie tej Bogo-
 myslney Duży/ ktorey aby koniektura rze-
 czywiście służyć mogła Winśuycie
 spólnie zemno Lux æterna luce-
 at ei Domine, cum sanctis
 tuis in æternum.

A M E N.

